

KÖZTÁRSASÁGUNK ÉVFORDULÓJA

Hazánk népe örömteli szívvel ünnepli minden év december 30-án a Köztársaság születésének, a szabadságért, a demokráciáért, és a társadalmi haladásért vívott harcnak évfordulóját. A köztársaság megteremtésével megvalósult népünknek az a forró törekvése, hogy egyedüli ura legyen sorsának és maradéktalanul érvényesítse alkotó képességeit a világ szabad népeinek sorában.

Népünk az évszázadok folyamán átvészelt súlyos megpróbáltatások ellenére is megőrizte és érvényre juttatta egyéniségének lényeges vonásait, szorgalmával és tehetségével biztosította az anyagi és szellemi élet fejlődését a világnak ezen a részén. Nemzedékek hosszú sora megőrizte a hazaszeretetet ki nem alvó lángját, melyet szent örökségként adtak tovább, és önfeláldozóan harcoltak, hogy az ország elnyerje természetes jogát.

E küzdelemben fogant egy olyan állam eszméje, amelyben a hatalom a néptől származik és maga a nép gyakorolja azt saját érdekeinek megfelelően. Ennek az eszmének voltak harcos képviselői Nicolae Bălcescu, C. A. Rosetti, Cezar Boliac és sokan mások. Népünk ezrei áldozták életüket érte, az 1907-es parasztfelkelés idején, 1918-ban a fővárosi Nemzeti Színház előtti téren, 1929-ben Lupényban, 1933-ban Grivicán. A köztársaság követelése új tartalmat kapott, amikor a politikai élet küzdőterére lépett a következetesen forradalmi munkásosztály. A munkás és szocialista mozgalom a köztársaság eszméit elválaszthatatlanul hozzákapcsolta a társadalmi és nemzeti felszabadulásért vívott egész harchoz.

A munkásosztály, a köréje csoportosult haladó erőkkel, a R. K. P. vezetésével, az 1944. augusztus 23-i aktussal létrejött feltételek között magasabb színvonalon valósította meg a köztársaság eszményét mint ahogyan azt elődeink elgondolták. Ez az aktus sorsdöntő volt Románia jelenkori történetében s szélesre tárta az utat népünk előtt a teljes nemzeti függetlenségnek, a demokrácia és társadalmi haladásra irányuló törekvéseinek a megvalósulása felé.

1947. december 30-án délelőtt a király lemondott; ugyanazon a napon a képviselőház szentesítette a monarchia megszüntetését és törvényt fogadott el, amellyel Romániát népköztársasággá kiáltották ki.

A köztársaság kikiáltása rendkívül nagyjelentőségű esemény volt a népi forradalom kibontakozásában. A köztársaság révén népünk kivívta egész történelmének legdemokratikusabb kormányformáját, az új élet építésének erőteljes eszközét, belépve a szocializmus építésének nagyszerű szakaszába.

Az élet tökéletesen igazolta a 24 évvel ezelőtt létrejött új államszervezési forma felsőbbrendűségét és korlátlan fejlődési lehetőségeit. A kikiáltás óta eltelt időszak győzelmei alapján joggal mondhatjuk, hogy Románia ezekben az években egy egész korszakkal lépett előre, megváltoztatva társadalmi-gazdasági arculatát és az egész nemzet életét. 1965-ben ezeket a megvalósításokat szentesítette hazánk alkotmánya, amely kinyilvánítja: „Románia Szocialista Köztársaságban az egész hatalom a népé, amely szabad ura sorsának”. Az ország új elnevezése — Románia Szocialista Köztársaság — a történelmi beteljesülés csúcspontjaként összegezi a hatalmas gazdasági, politikai, társadalmi változásokat, amelyeket a szocializmus teljes és végleges győzelme tetőzött be s kifejezésre juttatja a minőségileg magasabb szakaszt, amelybe társadalmunk lépett.

A szocialista építés felszabadította népünk kimeríthetetlen alkotó erejét és lényeges vonásaiban a mélyreható nemzeti megújulás folyamatának bizonyult. Az új társadalmi rend megteremtette az egész nép reális érdekközösségét, ellentmondásoktól telített társadalom helyett ma egyazon törekvések által egyesített, baráti osztályokat és rétegeket felölelő társadalmi rendszerünk van. Hazánk felvirágzásának egyik alapvető jellemvonása a munkásosztály és a szövetkezeti parasztság szövetsége, valamint az értelmiség aktív részvétele az ország sokoldalú fejlesztésében.

Szocialista rendszerünk egyik nagy győzelme, hogy a Román Kommunista Párt marxista-leninista politikájának alkalmazása nyomán teljesen megoldódott a nemzeti kérdés, létrejött az összes dolgozók testvéri barátsága, függetlenül nemzetiségüktől. A termelőerőknek az ország egész területén való harmónikus fejlesztésére irányuló politika, az állami és társadalmi szervezetek demokratikus felépítése és működése; minden nemzetiség nyelvének, hagyományának és sajátosságainak tiszteletben tartása ténylegesen biztosítja az összes állampolgárok társadalmi egyenlőségét, megteremti a feltételeket egyéniségük teljes érvényre juttatására.

A köztársaság kikiáltása, Románia fejlődése a szocializmus útján megteremtette az előfeltételeket ahhoz, hogy hazánk szuverén módon jelentkezék a nemzetközi politikában, hogy egyre aktívabban közreműködjék a béke és a társadalmi haladás érdekében. Ezekben az években megmutatkozott és bebizonyosodott a párt és az állam külpolitikáját vezérlő elvek életképessége. Ezek: a szocialista világrendszer államaival való szövetség, baráti és testvéri együttműködés; együttműködés a világ összes országaival, függetlenül társadalmi rendszerüktől; szolidaritás a nemzetközi munkásosztállyal, a nemzeti felszabadító mozgalmakkal, a függetlenségüket kivívott új államokkal; a kölcsönös tiszteletre, a szuverénításra, a belügyekbe be nem avatkozásra és egyenlőségre alapozott kapcsolatok kifejlesztése az államok között, mindez a béke és a nemzetközi biztonság megóvása céljából.

Ezért mindannyiunk örömteli ünnepe Köztársaságunk születése napja. Köszöntjük, mint hűséges, dolgozó fiai s valljuk együtt a költővel, hogy országunk ma otthonunk, ahol élni és dolgozni nemcsak kötelesség, hanem büszkeség és öröm. Kívánjuk, hogy haladjon a fejlődés és béke útján s virágozzék munkás jelenében és tervektől szépülő jövőjében. Valljuk, hogy minden igyekezetünkkel és tehetségünkkel kivesszük részünket a jelen munkájából és jövő terveiből, mi az unitárius egyház: lelkészek és hívek egyaránt.

Az Unitárius Egyház Képvisező Tanácsa mély megrendüléssel tudatja, hogy legfőbb őrállója,

DR. KISS ELEK

püspök

a chicagói Meadville Unitárius Teológiai Intézet és az Egyetemi Fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézet tiszteletbeli doktora életének 84. évében, 1971. december 7-én, reggel 6,30 órakor elhunyt.

Hat évi kissolymosi lelkészi szolgálata után egy negyedévszázadon át, mint az ószövetségi tanszék teológiai tanára működött. 1946 óta püspöki tisztében rajongásig szeretett egyháza életét hűséggel, bölcsességgel és buzgósággal irányította.

Az ószövetségi próféták lángoló lelkületét hordozva magában, az evangélium öntudatos hirdetője volt, aki a jézusi kettős szeretetparancsokat cselekedeteiben példamutató módon áldott valóságga magasztosította.

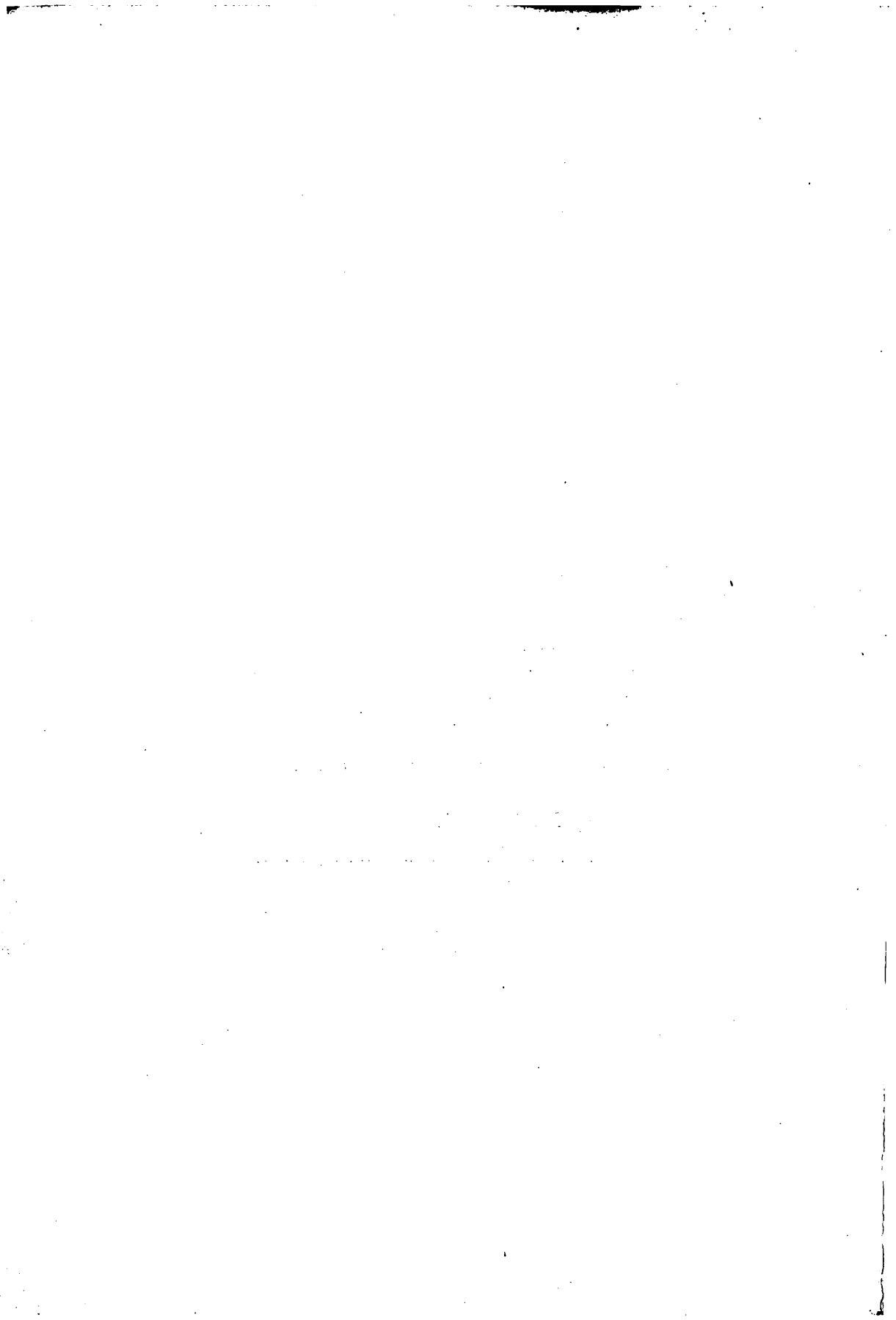
Széleskiterjedésű irodalmi munkásságával, hívei iránt szerető gondoskodásával, a magasrendű lelki és szellemi értékek önzetlen munkálásával egyházunk történetébe kitörölhetetlenül beírta nevét.

Társadalmi téren sokirányú tevékenységet fejtett ki. Tagja volt az Országos Békevédelmi Bizottságnak és mindvégig támogatta a hazánk fejlődését és a világbéke megvalósítását szolgáló erőfeszítéseket. Közérdekű tevékenységének elismeréseként magas állami kitüntetésekben részesült.

Temetése december 11-én, déli 1 órakor lesz a kolozsvári unitárius templomból.

Áldott emlékét kegyelettel őrizzük.

AZ EGYHAZI KÉPVISELŐ TANÁCS ELNÖKSÉGE

*Miss Ellen
minister, pres. post. K*

MEGHALT DR. KISS ELEK PÜSPÖK

A firtosmartonosi származású Kiss András földműves és a medeséri Dobos Berta ötödik gyermekeként született 1888. március 28-án Medeséren (Udvarhelyszék). Nyolcan voltak testvérek. Az elemi iskolát Medeséren végezte. Szülei szegénysége miatt a székelykereszturi unitárius gimnázium I. osztályába csak 1900 őszén iratkozhatott be. A gimnázium többi osztályát a kolozsvári unitárius kollégiumban végezte egyházi ösztöndíjjal, és ott tett érettségi vizsgát is 1908-ban.

A gyermek és középiskolai tanuló életének irányításában a medeséri unitárius lelkész, Ferenczy Áron, játszott fontos szerepet, akit méltán nevezett „legnagyobb jóltevő”-nek. A feltűnő szellemi érdeklődést mutató tanulótt dr. Nyiredi Géza, Márkos Albert, Kelemen Lajos és Pálffy Márton kollégiumi tanárok karolták fel és irányították tanulmányait.

1908 őszén iratkozott be a kolozsvári tudományegyetem bölcelet-, nyelv-, és történettudományi karára, a latin-magyar szakra. 1909-ben beiratkozott a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémiára is rendkívüli, 1911-ben pedig rendes hallgatóként. Főiskolai tanulmányi ideje alatt kiváló szorgalmával és tanulásával szerzett ösztöndíjból tartotta fenn magát. Egyetemi éve alatt érdeklődése főként a bölcelet, pedagógia és teológia felé irányult. Tudományos elmélyülését és fejlődését Schneller István, Böhm Károly és Pauler Ákos egyetemi, valamint Csifó Salamon, Gálfi Lőrinc és György János teológiai tanárok irányították.

Főiskolai tanulmányait 1913-ban végezte el, amikor az egyetemen bölcsészeti doktori diplomát, a teológián pedig lelkészi oklevelet szerzett. 1913-ban az Egyházi Képviselő Tanács az angol unitárius egyház híres teológiai intézetébe, az oxfordi Manchester College-ba küldte ki tanulmányai folytatására. Az ott töltött két év alatt Simpson David C. és Carpenter Estlin J. teológiai tanárok irányítása mellett az ószövetségi bibliatudomány és az összehasonlító vallástudomány terén képezte magát. Hazatérte után, 1915 szeptember 2-án házasságot kötött András Emiliával; házasságukat Isten két leánygyermekkel, Viola és Éva, áldotta meg.

Lelkészi szolgálatát a kissolymosi (Hargita megye) egyházközségben kezdte meg 1915. augusztus 22-én. Hat évig szolgált ebben a gyülekezetben; a gondjaira bízott híveknek hűséges, áldozatkész pásztorja és sorsának megosztója volt az első világháború nehéz éve alatt.